

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

16. Respondetur ad argumenta contraria. Ex part. 11. tr. addit. 2. res.
etiam 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

In solemnitate, inquit, insaniam est dubitare de eo, quod facit Ecclesia. Sed Ecclesia inuocat, & honorat Sanctum canonizatum, ergo, &c. Bernardus episcopus 174. ad *Canonicos Lugdunenses*, loquens de *festiuitate Sanctorum*, ait: Ego quod accepi ab Ecclesia, id teneo. Denique ratione probatur. Romanus Pontifex pastor vniuersalis Ecclesie precipit inuocare, & honorare Sanctum canonizatum: Ergo non licet dubitare, quod sit honorandus, & inuocandus.

RESOL. XVI.

Respondetur ad argumenta contraria? Ex tract. addit. 2. Ref. etiam 16.

§. 1. **A**D argumenta verò in principio superioris resolutionis adducta, ad primum respondeo, illud bene concludere de homine priuato, priuatam solum, naturalemque notitiam habente. Ita namque illud Apostoli accipiendum est: Quis hominum scit, quæ sunt hominis; nisi spiritus hominis, qui in ipso est? Verum sicut in ea sententia non excluditur Deus: dicitur enim, quis hominum scit: Ita nec amici eius excludi debent, quibus ipse secreta sua reuelat, quando, & quibus vult: Iuxta quod eodem capite 2. ad *Corinth.* ait Apostolus: Nobis autem reuelauit Deus per Spiritum suum. Quoniam ergo Pontifex in canonizatione Sanctorum non procedit secundum solum naturalem notitiam, sed attendit diuina testimonia, quæ sunt, vita sancta, mores, & miracula per eorum merita, vel inuocationem facta, ac insuper particulariter à Spiritu S. dirigitur; vnde B. Thomas *quodlib. 9. artic. 16.* respondet, quod Pontifex potest certificari de statu alicuius per inquisitionem vitæ, & attestationem miraculorum, & præcipue per instinctum Spiritus sancti, qui omnia scrutatur, etiam profunda Dei; Ideo Pontifex non potest in isto errare.

2. Itaque argumentum procedit, si Pontifex non præseruaretur ab errore: Diuina autem Prouidentia præseruat Pontificem, ne in Sanctorum canonizatione per infallibile testimonium hominum fallatur. Et quamuis fieri possit, vt non omnia, quæ de vita alicuius narrantur, vera sint, aut certa; vnde & contingit correctionem in historiis fieri, certum tamen est ea vera esse, quæ ad canonizationem sufficiunt: Ideoque ipsa canonizatio vera est, ac certa.

3. Vnde dicendum est, asserentem Pontificem in canonizatione Sanctorum posse errare, non esse tanquam hæreticum absolute damnandum: quia non affirmat aliquid, quod contrarium sit his, quæ Ecclesia recipit tanquam de fide certa absque vlla controuersa Doctorum. Videmus namque Canum, Bañez, & alios in principio relatos sentire de fide non esse, Pontificem errare non posse. Ergo Ecclesia non defendit tanquam de fide certum sine vlla controuersa. Quocirca ea maiori probabilitate, & certitudine, quam existimamus de fide esse Pontificem in canonizatione Sanctorum errare non posse, ea affirmandum est, hæreticum esse qui negaret.

4. Et quidem credendum est, Pontificem in canonizatione Sanctorum vti testimonio humano, non vt motiuo credendi, sed vt conditione explicante testimonium diuinum in sacris Scripturis vniuersaliter reuelatum de omnibus, qui in gratia Dei moriuntur. Adde huiusmodi testimonium esse publicum, cui ex speciali prouidentia Deus assistere tenetur, ne si illud falsum sit, tota Ecclesia errare possit. Confirmatur, nam etiam in hac, vel illa scriptura canonica propo-

nenda, in hac, vel illa traditione Apostolica declaranda, vtitur Pontifex, vt conditione explicante, publico testimonio humano Ecclesie.

5. Ad secundum argumentum, non obest quod ex Augustino solet obiici: Multa corpora honorantur in terris, quorum animæ torquentur in infernis; Etenim Bellarminus dicit se in Augustino non potuisse talia verba inuenire, habent præterea facilem explicationem, vel vt de corporibus, quæ fortè per errorem sunt supposita loco corporum veri Sancti, vel de corporibus Principum & Magnatum aliquorum, quæ splendidissimis sepulchris habentur in veneratione, & tamen multorum ex illis animæ sunt in Inferno: vel fortè de eis, quæ apud multos habent nomen sanctitatis: Hussium enim Hussitæ colunt, vt Martyrem, Lutherum sui venerantur vt Sanctum, &c. vel certè inter Catholicos aliqui in hoc, aut illo priuato loco censentur Sancti, qui reuera non fuerunt, sed peccatores; ad quorum canonizationem nunquam Deus Papam permittit accedere.

6. Itaque negandum eam sententiam in Augustino reperiri. Quamquam non negemus impios posse sepulchris honorari, aut aliquos posse, particulariter ab aliquibus tanquam Sanctos coli, qui Sancti non sunt, sicut contigit erga illum, de quo loquebatur Pontifex in cap. *Audiuimus*, qui sine Rom. Pontificis consensu colebatur; neque negamus, quin tales possint in Martyrologium intrudi; sicut intrusus fuit Eusebius Cæsariensis pro Eusebio Samosateno, vt docet Baronius ad 21. *Iunij*, quomodo, & quemdam Marcum Arethosium Arianum in *Græcorum Menol.* fuisse intrusum idem ostendit 29. *Martij*. Sed negamus aliquem eiusmodi posse toti Ecclesie Sanctum proponi, & canonizari ab eo, cuius est, Sanctos canonizare, id est à Romano Pontifice.

RESOL. XVII.

An Papa possit errare in Beatificatione Sanctorum? Ex part. 11. tract. addit. 2. Ref. etiam 17.

§. 1. **S**UPpono, quod differt canonizatio à beatificatione, quod canonizatio est per modum definitionis, & vltimæ sententiæ à Pontifice lata de sanctitate, & gloria canonizati toti Ecclesie propositi. Beatificatio verò est indulgentia, seu concessio Pontificis facta alicui Prouinciæ, vel Religioni, vt possit aliquis defunctus Beatus appellari, eique cultus aliquis exhiberi, quæ beatificatio solet esse via ad canonizationem. Colligitur hoc discrimen ex forma ipsa, qua Pontifices vtuntur in Bullis canonizationis & beatificationis. Nam in Bullis canonizationis vtuntur verbis: *Definimus, decernimus, mandamus*, vt apparet in Bulla Sancti Francisci de Paula, quæ à Surio refertur in *eius vita*; & in Bulla Sancte Theresie edita à Gregor. XV. Theresiam inquit, virginem de Abula, de cuius vitæ sanctitate, fidei sinceritate, & miraculorum excellentia planè constabat, & constat, ac sanctam esse definimus, decernimus, & adscribimus, illamque vniuersos Christi fideles tanquam veram sanctam honorare, & venerari mandauimus, & mandamus, statuentes, vt ab vniuersali Ecclesia in eius honorem Ecclesie, & altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, ædificari, & consecrari, & singulis annis die 5. Octobris, quo ad Cælestem gloriam translata est, eius officium, vt de sancta Virgine ad præscriptum Romani Breviarij celebrari possit.

2. In Bulla verò beatificationis vti solent verbis: *Concedimus, indulgemus, &c.* vt constat ex Bulla